

7. MARTINSKÁ POETICKÁ JESEŇ

K O B R A

PŘÍLOHA KOBRY *** ŘÍJEN 2010

Citát inspirující:

Schádzame sa – starí známí (čoraz starší a čoraz známejší), mladé tváre, „prvolezci“, začiatočníci aj pokročilí, všetci v úcte k slovu jako k jednému z najtvárnejších materiálov v rukách tých, čo mu rozumejú a poznajú jeho nesmiernu cenu.

Peter Mišák

Jičínský LiS nechyběl
ani na 7. Martinskej poetickej jeseni (Václav Franc uprostřed).

Na snímku Marcela Kubovová (vlevo) představuje účastníkům setkání
nově zrekonstruovanou Turčianskou knižnici v Martině
v rámci pátečního programu (17.zář 2010).

SEDMÉ MARTINSKÉ DNY

Když jsem v pátek 17.září překračoval v rychlíku Eurocity kdesi za Horní Lidčiči pomyslnou statní česko – slovenskou hranici, přemýšlel jsem o tom, pokolikáté již vlastně mířím do Martina za našimi literárními přáteli. Tradice zrozená v roce 2003 měla totiž ve dnech 17.- 21. září 2010 letos sedmé pokračování (to první setkání bylo totiž neoficiální, tedy nečíslované, neboť 1.Martinská poetická jeseň se uskutečnila v roce 2004). Jestli jsem dobře počítal, tak to bylo pošesté, chyběl jsem jen dvakrát. Po loňském půstu jsem se do Martina těšil dvojnásob, škoda jen, že jičínská výprava se skládala pouze z mé maličkosti.

A ještě o jedné věci se musím zmínit. Nevím, jak vy, ale já, když přejíždím hranici, mám takový zvláštní pocit, vzpomenu si na jednu písničku z CD Karla Peterky, kde se zpívá, že „... jiná země jde do dálí“. Prostě trocha nostalgie nejen po federaci, ale po společných prožitcích třeba na vojně („vraj naši otcovia boli spolu na vojně“), prostě je na mně pořád znát, že mi ta východní část naší bývalé společné vlasti není lhostejná. Možná i to je jeden z důvodů, proč jezdím do Martina tak rád, proč udržuji neformální vztahy a aspoň na pár dní poslouchám živě malebnou „slovenčinu“.

A ta mě provázela již cestou vlakem a potom v Žilině, kde jsem přisedal na další vláček do Vrútek, tam jsem na perónu pospíchal na další vláček, abych byl v Martině včas, když jsem málem vrazil do Marcelky Kubovové, která tam vyhlížela další účastnici MaPoJe Janu z Trenčína. Do Martina jsem se vezl autem a ještě než jsem šel do Turčianskej knižnice v Martině, kde se odehrával páteční odpolední program akce, navštívil jsem již tradičně knihkupectví kousek od Milenia a obdivoval se tomu, jak se na Slovensku čtou české knihy. S paní prodavačkou jsme pak promluvili i o slovenské poezii, o eurech (stále si nezvykla) a o tom, jak znají nejen Viewegha, ale i řadu českých současných autorů (nevím, jestli jsem jí Viewegha trochu nepřipomínal, to jsem se zapomněl zeptat).

A pak jsem se kochal krásami hlavní martinské třídy, vzpomínal na naši první návštěvu s Monikou a proChorem a v drobných kapkách deště (pršet začalo už v Hranicích na Moravě) si užíval těšení se na blízkí se chvíle vřelých objetí. Martin má svoje „čaro“, nevím proč, ale připadá mi, že tohle město znám odjakživa, že tady poznávám každou dlažební kostku, srdce poskakuje a inspirace pracuje na plné obrátky.

Knihovna, známé tváře, objetí, polibky. Stále usměvavá Tánička Sivová, Eva Kuciaková, Bibka Melišová – teď už vlastně Paniaková, bodrý George Figura se svojí partou z LK Petra Bezruče, Ivan Stuchlík, Marek Velebný z Plzně, Paľo Urban, další známé tváře (někdy

nedokážu dosadit jména). A pochopitelně i polská a maďarská účast, z nových účastnic jmenuji aspoň Lucynu Waszkovou z Českého Těšína. Postupně přicházejí další, nechybí Jáno Cíger (bohužel nestačil jsem navštívit jeho antikvariát) či Pavel Garan.

Marcela Kubovová nás zve na prohlídku rekonstruované knihovny, oceňujeme velikost prostor, právě instalovanou výstavu i nakonec společenský sál, kde se odehraje oficiální zahájení a představení tvorby účastníků. Nestačím se ani rozkoukat a už mám před ústy mikrofon, zabírá mě kamera regionální televize TV Turiec, které poskytují jako zástupce české strany rozhovor. Mluvím o počátcích setkávání, o našich jičínských akcích i o významu setkávání. Po mně jde před kameru ještě polský zástupce. Pro zájemce můžete nahlédnout na <http://www.tvturiec.sk/tv-archiv> (ze dne 29.9.).

Oficiální zahájení. Táňa všechny vítá, mluví o naplnění spolupráce literátů ze čtyř zemí. A skutečně jsou zde zástupci Polska, Maďarska, Slovenska a České republiky, tedy vlastně Visegrádská čtyřka. Program bude tentokrát pozměněn, práce účastníků představí dvojice profesionálních recitátorů Milada Záhurecká a Martin Klein. Vždy pět autorek či autorů je představeno, následuje hudební předěl, o který se postarala Priekopčanka či kytaristka Nikola Koželuhová. Sympatické je, že hudební sbor složený ze starších zpěvaček a zpěváků představuje i písně zúčastněných zemí, sympatická je i směs českých písní.

V poslední pěti představuje Milada Záhurecká i úryvek z mé povídky 1.cena. Měl úspěch, i díky výbornému přednesu, v průběhu akce se mně ptalo několik účastníků, kde lze povídku přečíst celou,

takže slibují, že v chystaném souboru Svědek neposkvrněného počtí v nakladatelství Akcent vyjde, případně v příštím roce do Martina přivezu.

Marek Velebný ve své reportáži z Martina v Listech ASON-Klubu (10/2010) dokonce lichotivě píše: „ ... zlatým hřebem podle reakce publika, respektive podle stavu bránic občerstva, stal král Václav Franc I. se svou povídkou o literární soutěži.“

Nápad s recitátory byl výborný, program byl kvalitnější, odpadly dlouhé nástupy a někdy dohadování, kdo a co bude číst. Zároveň byl kratší, udržel diváky sledovat děj. Velký dík všem účinkujícím.

Po programu jsme zaskočili ještě do přízemí knihovny a potom už směřovali ulicemi Martina na autobus, který nás odvezl do místa dalšího konání akce, do Jasenské doliny, kde jsme v penzionu Jarabina byli ubytováni. Jasenskou dolinu jsem znal už z našeho setkání v roce 2007, neboť jsme sem šli na procházku z Turčianského Jasena, ale tentokrát jsme měli možnost ji poznat důvěrněji.

Páteční večere, brynzové halušky, nás uvedly do další neformální akce. Při večeři jsem měl možnost mluvit s autorkou Lucynou Waszkovou z Českého Těšína, která píše poezii polsky. Ve zdejší kolibě jsme při vínu či pivu probírali nejrůznější literární záležitosti. Sborník 20 let LiSu jsem rozdával či vyměňoval za další knížky či sbírky. Se zájmem se v něm začel i Jano Cíger, zvláště když zjistil, že i on v něm má svůj příspěvek. Mimochodem s Janem Gígerem jsem byl ubytován na pokoji (a ubytování bylo na vysoké úrovni, dvoulůžkové pokoje s vlastním WC a sprchou). Povídalo se, zpívalo dlouho do půlnoci a někteří pokračovali ještě déle na pokojích.

V sobotu dopoledne jsme měli možnost poznat blíže Jasenskou dolinu. Nejprve jsme lanovkou vyjeli do horní stanice, kde začíná sjezdovka, abychom pěšky prošli okolí a pěkně z výšky si prohlédli okolí. Počasí bylo příjemně teplé, medvědy, prý je jich tu hodně, jsme nepotkali, takže jsme do penziónu přišli dobře naladěni. Po obědě pokračoval program čtením prací autorů, kteří se z nejrůznějších důvodů nepřihlásili ke čtení na páteční oficiální akci. Tentokrát již autoři sami četli svoje práce. Příležitost dostali všichni další zájemci. Připojil jsem se povídkou Hvězdné trio a moje básnické střevo a opět jsem sklídl uznání. Mezi čtenými pracemi, a to v pátek či sobotu, byla řada zajímavých a kvalitních textů. Některé autory jsem i kontaktoval a s jejich tvorbou se budeme moci seznámit v dalších číslech ČAJe.

Následovala repríza loňského turnaje v petangu, tentokrát domácí slovenská dvojice neobhájila prvenství, ze kterého se radovali Moraváci (George a Bob), před Slováky, Maďary a Poláky. Nově byla zavedena i ženská kategorie, tady triumfovala polská básnířka. Osobitým stylem hry zaujali maďarští „petangisté“ Imro a Michal, především v Michalově pojetí se stával tento sport „velkým uměním“.

V podvečer probíhala celá řada jednání, přijel Pavel Herbrych s manželkou Zuzkou a oběma syny, takže jsem mu předal sborník i několik čísel našich časopisů. Zjistil jsem, jak se žije jemu na Slovensku a pozval jej, pokud bude právě dlít v Cechách, na naši schůzku, což Pavel přislíbil.

Potěšil mě i Imrich Fuhl, jenž byl příjemně zaskočen faktem, že jeho tvorba se dostala na první stránku našeho ČAJe. Předal mně zajímavou publikaci z prostředí slovenských autorů žijících v Maďarsku.

Přijela i Petra Mešková a další autoři, bohužel Mádokýš zastupoval pouze Jano Cíger, postrádal jsem třeba pana prezidenta Matheje Thomku, který prý poslední dobou dlí více v Čechách.

Mluvil jsem i s Pavlem Urbanem, jinak členem Spolku slovenských spisovatelů, taky přislíbil, že svoji tvorbu představí v našich časopisech. Chystá již čtvrtou sbírku. Zatímco Pavel Garan vydal druhou sbírku a potěšila jej i reakce české kritiky, která si knížky všimla.

Nelze zde vypsat všechny dojmy a příjemné momenty sobotního večera. Přijela opět dvojice muzikantů, znám je ze setkání v roce 2007 a opět bylo o zábavu postaráno. Tancovalo se, udivoval jsem taneční kreace Marka Velebného a jeho taneční partnerky z Popradu. V průběhu večera rozdávala Táňa sborníčky prací z minulého ročníku a zvala všechny na další ročníky.

Požádal jsem také o slovo, krátce jsem Turčianské knihovně v Martině, především pak hlavním organizátorkám setkání Táně a Marcelé, poděkoval za organizaci celé akce, vřelou atmosféru a příjemné zážitky. Tlumočil jsem i pozvání Simony Vroblové – Váchalové na setkání na jaře 2011 v Domažlicích.

Během večera se četly i příspěvky z tvůrčí dílny, která se rozběhla v podvečer, kde každý autor mohl připsat svůj verš. Jak konstatovala Táňa, letos se nově vytvořené básně opravdu vydařily.

Psaly se dojmy do kroniky a dalo by se říci, že jedli, pili, hodovali, dobrou vůli spolu měli ... skoro jako v pohádce, ale ona to byla taková krásná a bohužel krátká pohádka v Jasenské dolině.

Měla konec v ranních nedělních hodinách, kdy pro nás přijel autobus a my se zase loučili a chystali na nádraží, abychom se vraceli do svých domovů s přáním, abychom opět v příštím roce v Martině nechyběli.

Ve vlaku jsme potom společně s Lucynou a Markem konstatovali, že letošní 7. Martinská poetická jeseň byla opět výtečná.

Václav

KDE SE DOZVÍTE DALŠÍ INFORMACE O MAPOJI

- Marek Velebný: Listy ASON-Klubu číslo 10/2010 a fotky na <http://velebný.rajce.idnes.cz/martinskapoetickajesen2010/> .

- Michal Hrivnák: Martinská poetická jeseň 2010 alebo V4 literárne (Ľudové noviny – noviny Slovákov žijících v Maďarsku) , viz <http://www.luno.hu/content/view/10580/1> .

- Fota z Martinské poetické jeseně na facebooku <http://www.facebook.com/home.php?#!/profile.php?id=1607135750> (odtud jsem čerpal i já do této přílohy).

- <http://www.turiec.sk/tv-archiv> (ze dne 29.9.).

Ohlédnutí za MaPoJem

Letošní ročník měl řadu kladů, líbil se mi úvodní podvečerní program, přivítal jsem i tradiční vydání Adresára literárních klubov, které se na setkání představily. Musím smeknout i před organizátory, kterým se podařilo zajistit výborné ubytování v příjemném prostředí. Myslím si, že Martinští nasadili laťku opět pěkně vysoko. Ještě jednou velký dík.

Z čeho mám tak trochu rozpačité dojmy, je fakt, že moje vize „setkávání“ dostává přece jenom trhliny, neboť když udělám průnik účastníků Jičínského poetického jara a Martinské poetické jeseně, tak musím konstatovat, že na obou akcích byla pouze trojice účastníků (Figura, Kubovová, Franc), což je určitě škoda.

Zjišťoval jsem i ochotu slovenských přátel přijet třeba příští rok do Domažlic, ale vypadá to bledě a mám tak trochu strach, aby se na západě Čech nesešli pouze čeští autoři, čímž by ona tradiční osa Jičín – Martin – Domažlice, dostávala povážlivé trhliny.

Z tohoto pohledu je naše praxe, pořádat setkání v Jičíně jednou za tři roky, zřejmě oprávněná, neboť při častější frekvenci setkání by ze Slovenska možná nepřišel nikdo (letos jenom Marcela Kubovová). Nakonec podívejme se, kolik přijelo účastníků z Čech do Martina letos, vlastně jen dva (Franc, Velebný) a potom čtveřice autorů ze severní Moravy či Slezska, ale ti to mají blíž do Martina než do Jičína.

A kolik lidí z Jičína je ochotno jet na podobné akce?

Taková je tedy realita, časová i finanční náročnost je zde upřednostněna, ale nakonec i v oné společné česko – slovenské písni se zpívá „to je dálka, já vím 600 kiláků“, ale taky se tam zpívá „zpívali do rána“ a to je u dobrých přátel normální, že se musí setkávat, vidět se a rozvíjet svoje vztahy, neboť se potřebují, neformálně, spontánně a samozřejmě.

Myslím si, že v mém případě se ona snaha setkávat se, na letošním MaPoJi naplnila. Ten sedmý ročník patřil z mého pohledu k těm nejvydařenějším a bylo by škoda, kdyby naše kniha, kterou společně píšeme už od roku 2003, neměla další pokračování. Za sebe slibuji, že se budu snažit, abychom nejen naše města Jičín a Martin, ale i naše národy, spojili literárním předivem pro další generace!

Václav

V kolibě bylo veselo, zpívalo se a tančilo ... dalo by se říci, že jedli, pili, hodovali, dobrou vůli spolu měli ... skoro jako v pohádce, ale ona to byla taková krásná a bohužel krátká pohádka v Jasenské dolině v penziónu Jarabina.

KOBRA

Kulturní občasník regionálních autorů
Vydává Literární spolek při Městské knihovně v Jičíně
jako interní tiskovinu.

Připravil : Václav Franc, K Hájků 1724, 509 01 Nová Páka
Příloha č.10/2010 k 7. Martinskej poetickej jeseni
(8. října 2010)
www.ikobra.cz